

۲۰۲۰/۱۱/۲۱

استاد شاه محمود محمود / تاریخ، بخش: آبدات تاریخی

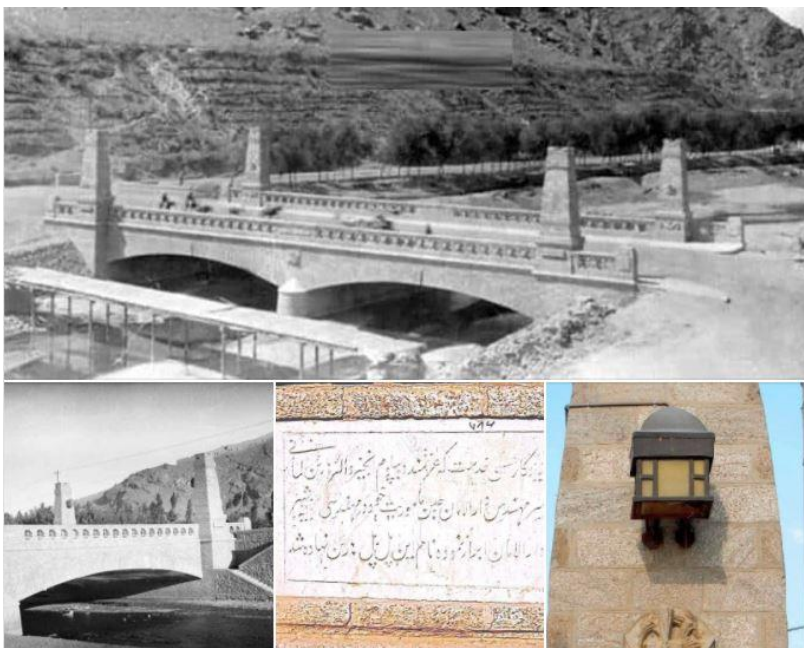
معرفی پل «هارتن» کابل در قاموس کبیر افغانستان

قاموس کبیر افغانستان، در کنار شرح و تسجیل لغات، مجمع اللغات، تاریخ، جغرافیه، اقتصاد و بسی مسائل دیگر مربوط افغانستان می پردازد، آبدات تاریخی و رجال و شخصیت های تاریخی را تحت کتگوری تاریخ تسجیل و آنلاین می سازد. پورتال افغان جرمن آنلاین و قاموس کبیر افغانستان هر دو مسؤلیت خود می داند که بدون تبعیض و کینه های شخصی آبدات تاریخی مهم را برای مردم معرفی کند

اولین پل بالای دریای کابل که از خشت سنگی اعمار گردید . ۱۰۰ سال قبل شاه امان الله هدایت داد تا دوطرف دریای کابل در قسمت کوره گاه (نقاره بزرگ) پل اعمار گردد . قبلا در سالهای ۱۳۰۱ و ۱۳۰۲ هـ ش بنا به درخواست شاه کبیر امان الله به تعداد ۳۲ نفر مهندس و متخصصین تعمیرات المانی وارد کابل شده بودند و در ساختمان قصر های دارالامان سهم به سزایی داشتند ضمنا ساختمان خشت سنگی برای تعمیرات پل ها و کتاره های دریای از همین وقت شروع شد . باوجودیکه در سال (۱۱۶۰ هـ ق = ۱۶۵۰ م) در هنگام حکمروایی شاه جهان این قسمت به شیردروازه مسما گردید و بین هر دو کوه (آسمایی و شیردروازه) پل چوبی بالای دریای کابل اعمار گردید و بنابر گفته فوفلزایی از قدیم معمور بود و هنگامیکه در هنگام تأسیس ماشین خانه در زمان عبدالرحمن خان در ساحه عالم گنج (علم گنج) پل کوره گاه از پایه های آهنین تعمیر یافت . تااینکا به اثر توجه شاه امان الله انجنیر والتر هارتن (آرتل) المانی بصورت اساسی اعمار گردید (۱۳۰۳ هـ ش) شاه موصوف به ریس تعمیرات دارالامان محمودرخان بارکزایی یاورملکی هدایت داد که برای سرافزاری مهندس مذکور پل را به نام وی مسما نموده و نوشته دل را در دیوار سمت شرقی آن حک نماید:

(بیدگار حسن خدمت عزتمند دیپلوم انجنیر والتر هارتن آلمانی سرمهندس قصر دارالامان حین ماموریت در مهندسی ابنیه دارالامان ابراز نموده نام این پل - پل هارتن نهاده شد) (از روی عکس سنگ نبشته پل)

بدوطرف پل هارتن چهارمناربرای گذاشتن چهار عدد چراغ افزوده شد و کلاه امان الله شاه دارای خوشه گندم تاج استقلال افغانستان به هریک منار توسط حجاران ماهر افغانی نقش گردید.

خشت های سنگی پل از کوه هندکی چهلستون سمت جنوب شهر کابل از همان معدنی که سنگ آسیاب ساخته میشد به نیروی حجرات کابل با مهارت و سرعتی استخراج گردید.

درسال ۱۳۰۸ هـ ش سال یازدهم جشن استقلال از پل آرتل تا پل محمد غوث خان ساحه جشن تعیین و مزین گردیده بود. بی گمان خاطرات ۹۰ ساله را بازگو می کند. به درستی پل هارتن تاریخ حدو نود سال خاطرات و گذشته های تاریخی این شهر و این کشور را بر ذهن تک تک خشت های خودش به یادگار دارد. (فوفلزایی - عزیزالدین ، فرهنگ باستان کابل، ص ۹۳۳ - ۹۳۴)

پل (هارتن) کابل است که بسیاری از مردم ما انرا پل آرتل میگویند که درست نمی باشد.

این پل توسط مهندس آلمانی والتر هارتن (walter harten) در سال ۱۹۲۸ ساخته شده.

به صفحه قاموس کبیر افغانستان خوش آمدید

قاموس کبير افغانستان – د افغانستان لوی قاموس

		تاریخ	
نوع محتوا	معلومات مکملتر	معرفی	اسم یا کلمه
آبادات تاریخی	پل هارتن کابل	 <p>اولین پل بالای دریای کابل که از خشت سنگی اعمار گردید . ۱۰۰ سال قبل شاه امان الله هدایت داد تا دوطرف دریای کابل در قسمت کوره گاه (نقاره بزرگ) پل اعمار گردد . قبلا در سالهای ۱۳۰۱ و ۱۳۰۲ هـ ش بنا به درخواست شاه کبیر امان الله به تعداد ۳۲ نفر مهندس و متخصصین تعمیرات المانی وارد کابل شده بودند و در ساختمان قصر های دارالامان سهم به سزایی داشتند ضمنا ساختمان خشت سنگی برای تعمیرات پل ها و کناره های دریای از همین وقت شروع شد .</p> <p>باوجودیکه در سال (۱۱۶۰ هـ ق = ۱۶۵۰ م) در هنگام حکمروایی شاه جهان این قسمت به شیردروازه ممسا گردید و بین هر دو کوه (آسمایی و شیردروازه) پل چوبی بالای دریای کابل اعمار گردید و بنابر گفته فوفلزایی از قدیم معمور بود و هنگامیکه در هنگام تأسیس ماشین خانه در زمان عبدالرحمن خان در ساحه عالم گنج (علم گنج) پل کوره گاه از پایه های آهنین تعمیر یافت . تا اینکه به اثر توجه شاه امان الله انجنیر والتر هارتن (آرتل) آمانی بصورت اساسی اعمار گردید (۱۳۰۳ هـ ش) شاه موصوف به ریس تعمیرات دارالامان محمودخان بارکزیایی یاورملکی هدایت داد که برای سرافزاری مهندس مذکور پل را به نام وی ممسا نموده و نوشته دل را در دیوار سمت شرقی آن حک نماید:</p>	پل هارتن

د پانو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلپکني د ليکنيزې بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په څير و لولئ